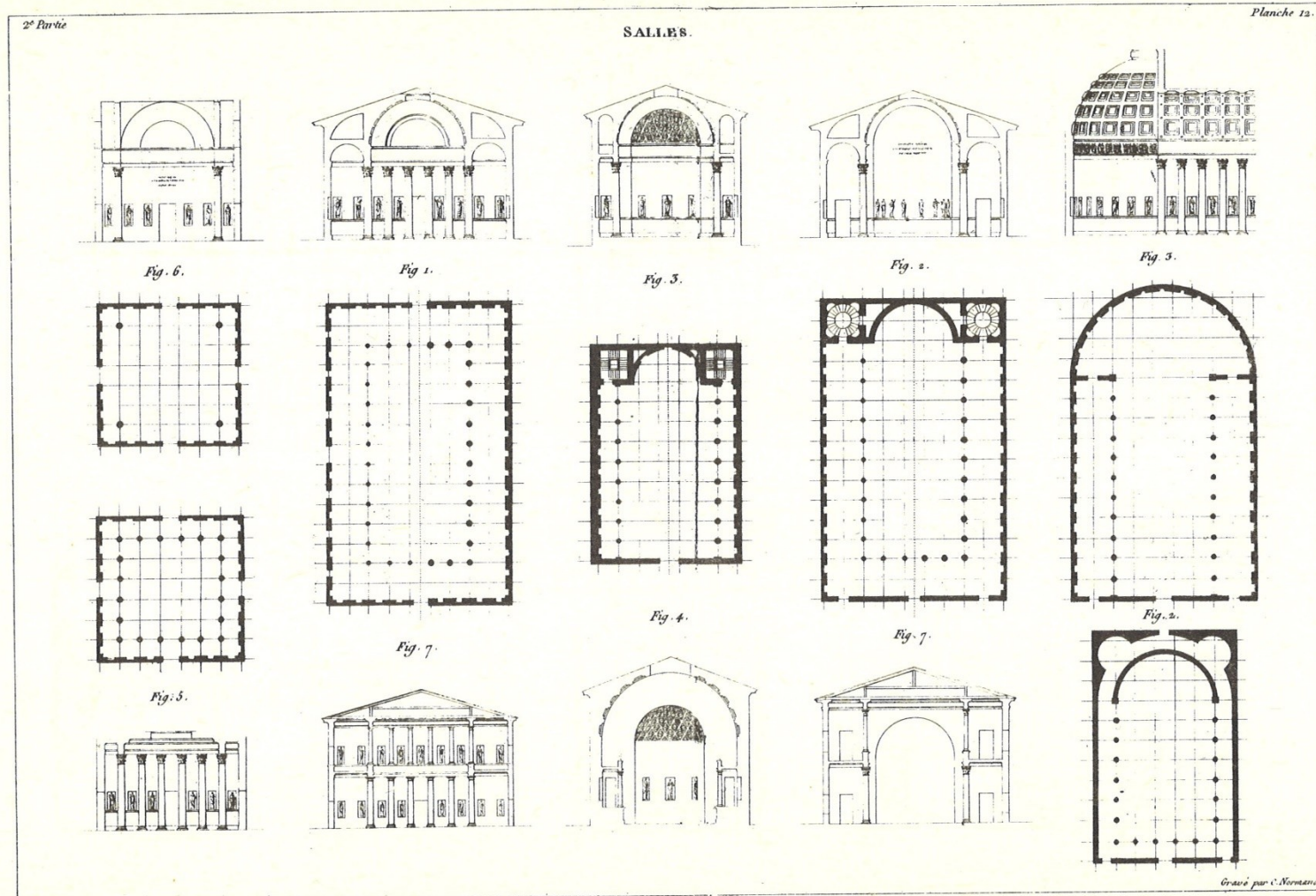

Typologie

Jean-Nicolas-Louis Durand ve svých *Précis des leçons d'architecture données à l'École royale polytechnique*, 1817

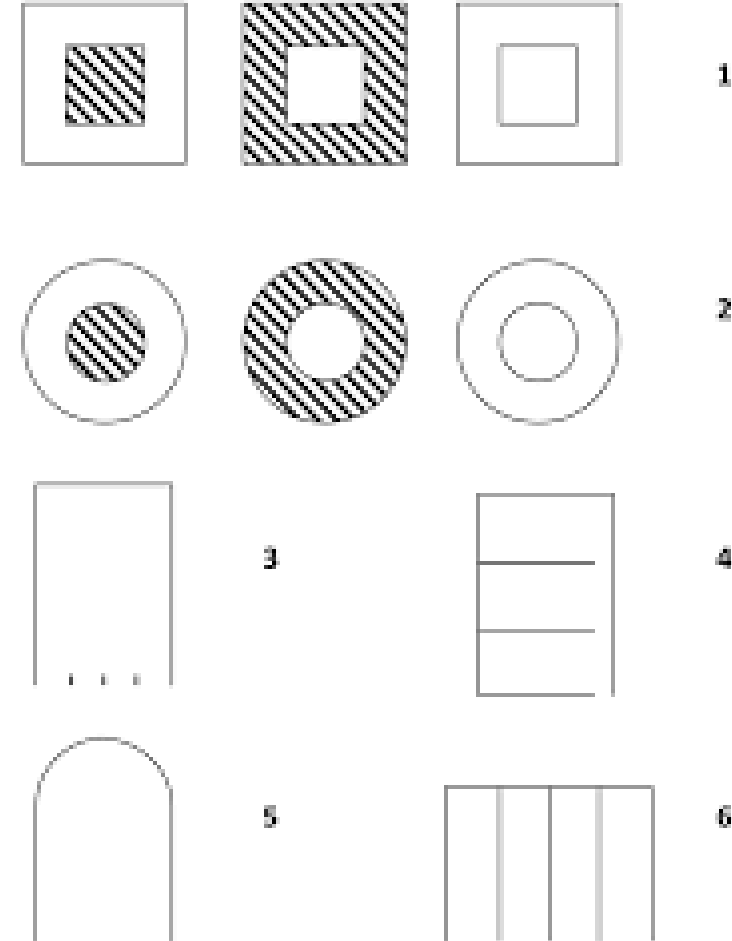

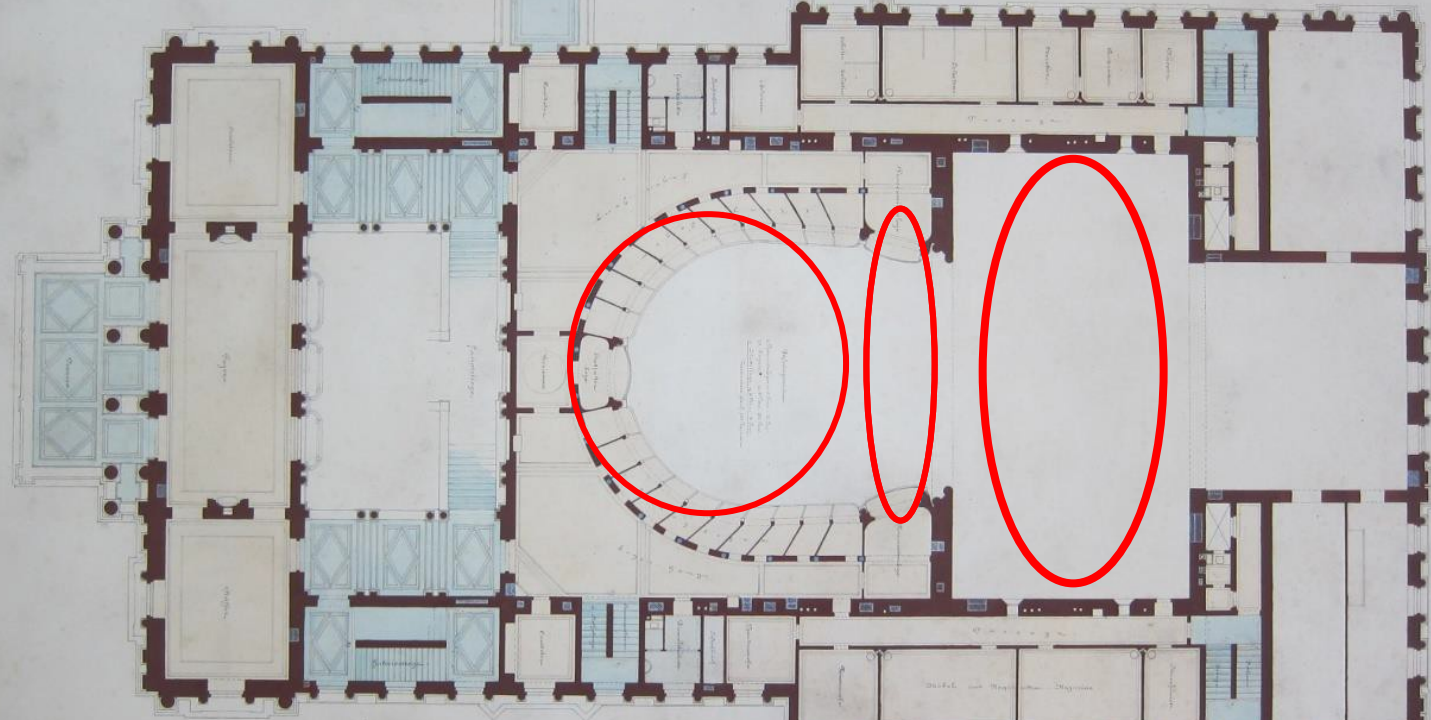
Gottfried Semper, *Vergleichende Baulehre*

- - obydlí
- - stavby náboženské
- - výukové (krom škol také muzea, knihovny, botanické zahrady ad.)
- - zaopatřovací (nemocnice, sirotčince, ale také dělnické kolonie či zájezdní hotely)
- - veřejně prospěšné (kam řadil cesty, železnice, lázně, pošty, banky, jatka, hřbitovy atd.)
- - vládní a administrativní (paláce vládců, radnice, parlamenty, ministerstva, archivy, tiskárny, mincovny ad.)
- - soudní (včetně policejních stanic či věznic)
- - vojenské, památníky
- - stavby pro obveselení (divadla, koncertní haly, kluby, sály, zahrady)
- - urbanismus

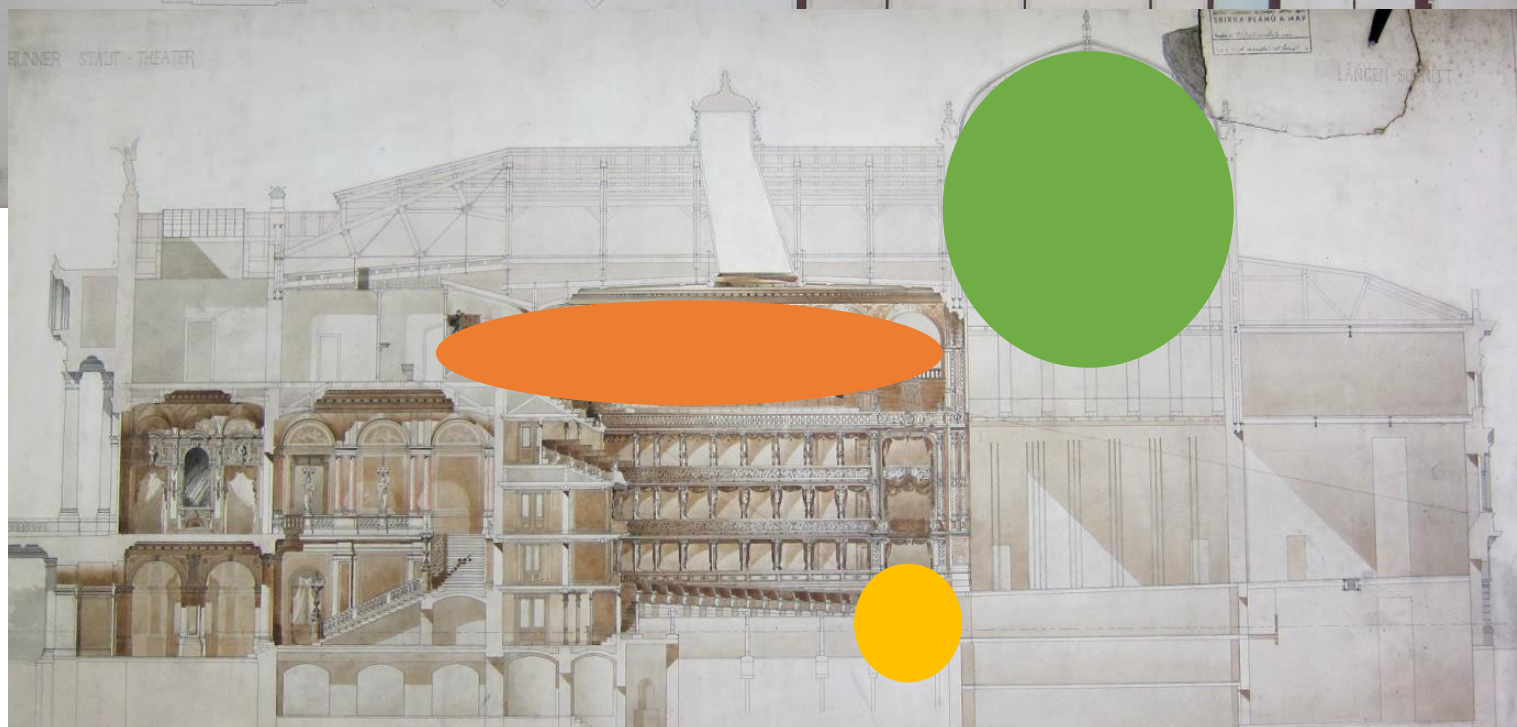
Carroll William Westfall, *Architectural Principles in the Age of Historicism*, New Haven – London 1993

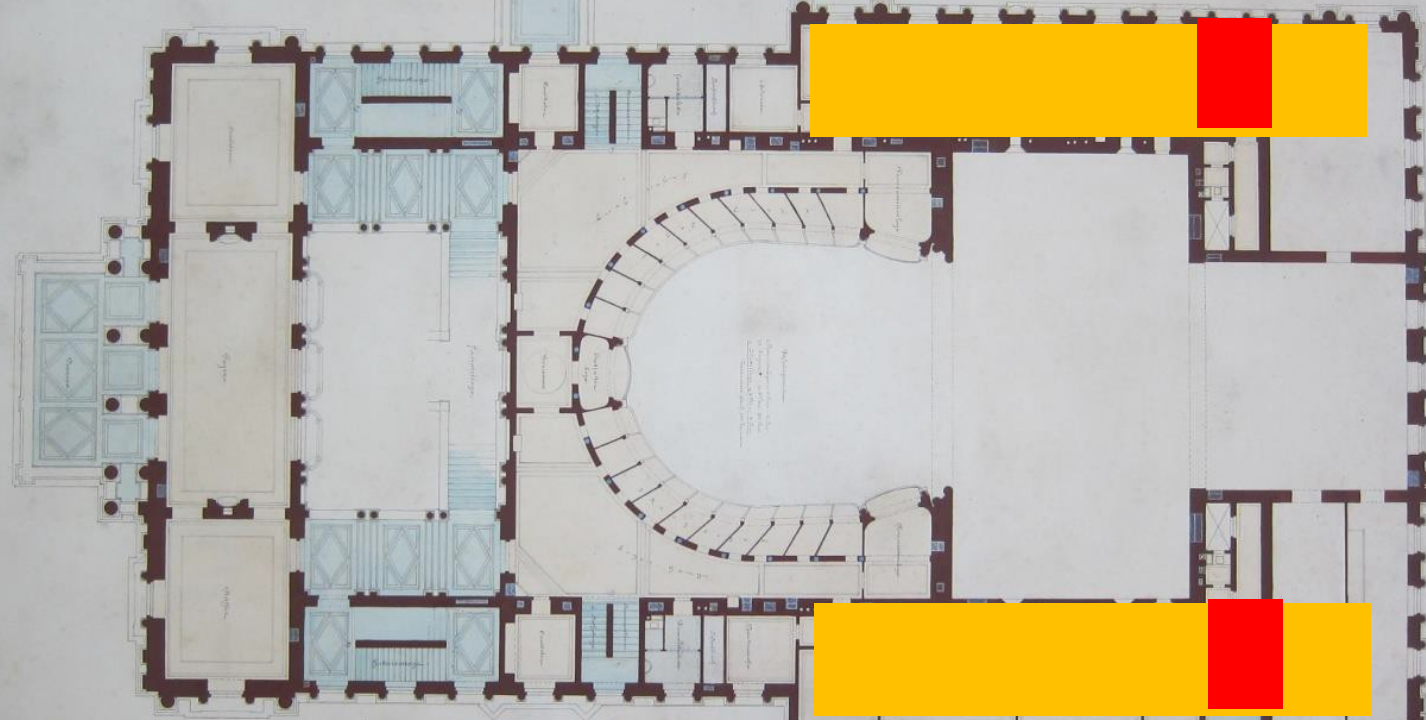
- 1. regia (stavby pro vládnutí)
- 2. tholos (hrobky, baptisteria, kaple ale i pomník – stavby k uctívání)
- 3. templum (stavby k oslavě – opět to může být i profánní stavba)
- 4. domus (stavby pro obývání)
- 5. theatrum (stavby pro veřejná konání)
- 6. taberna (stavby pro udržitelnost – výrobní, zemědělství, obchod atd.).

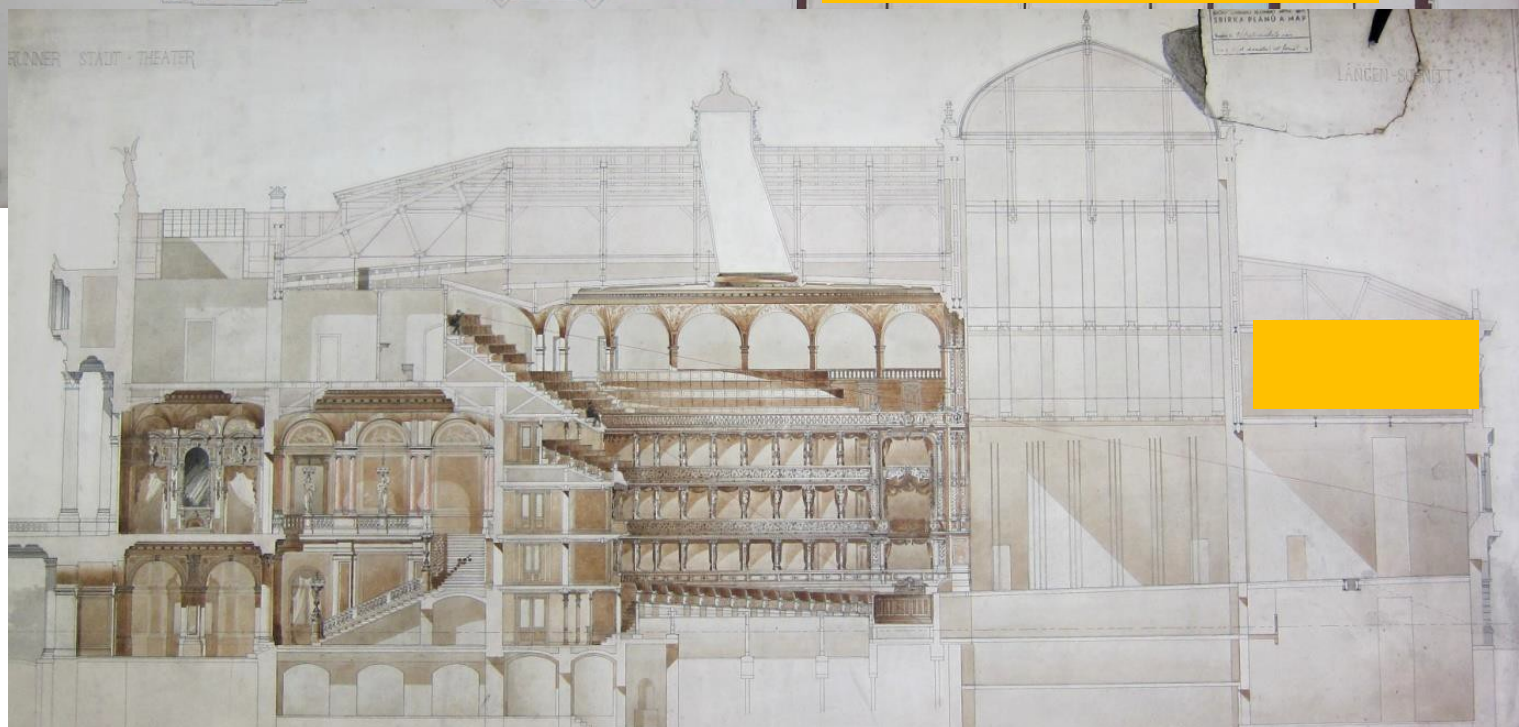

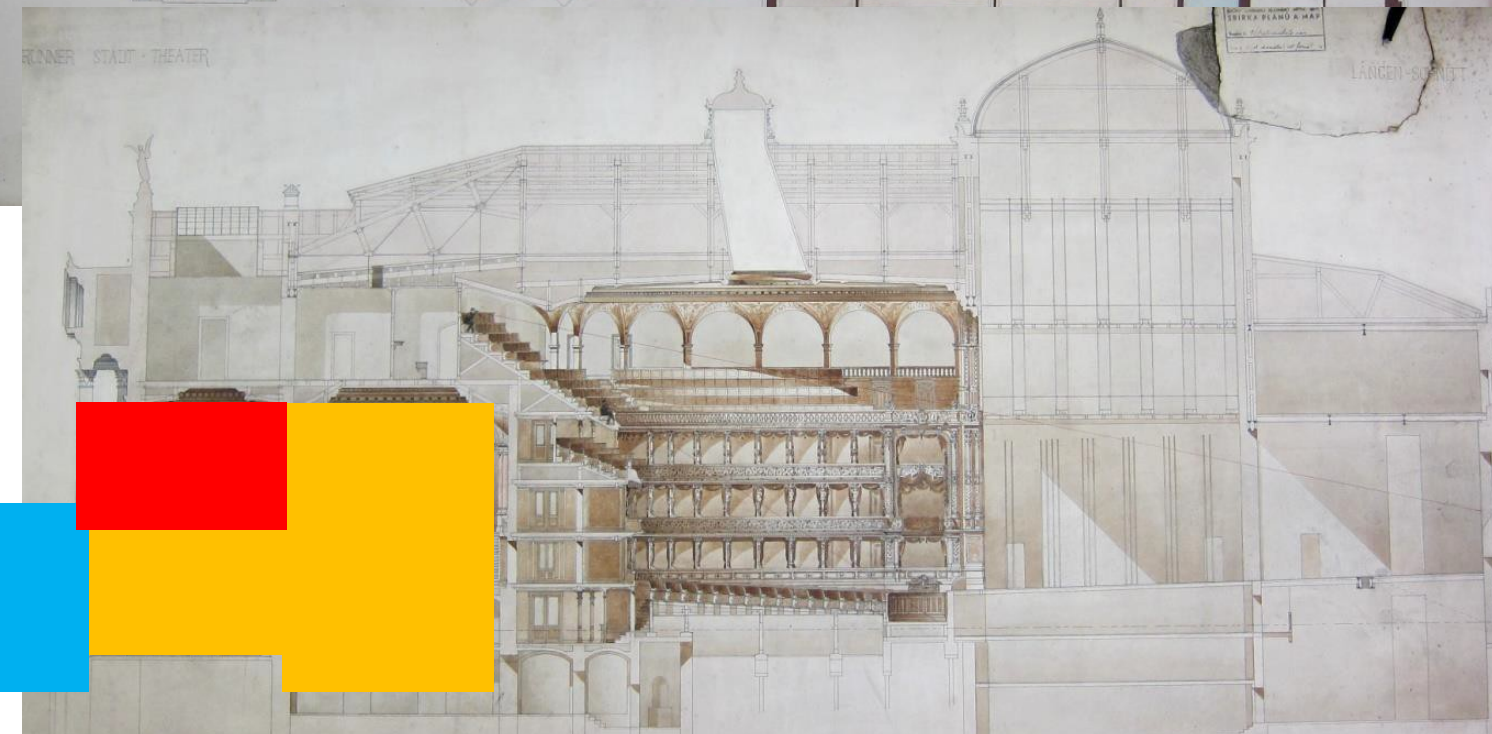
Brno, městské divadlo (mahenovo), 1881-82

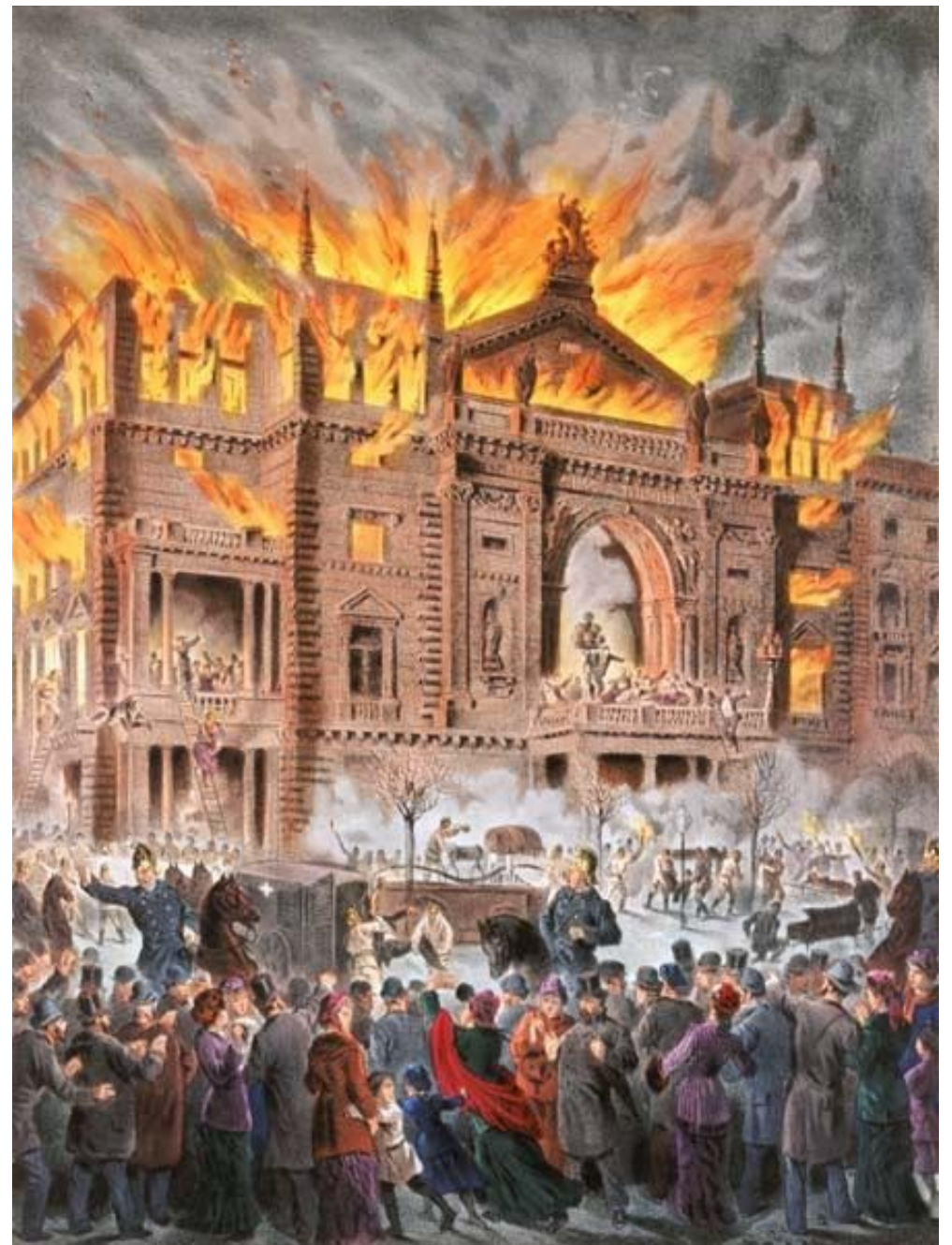

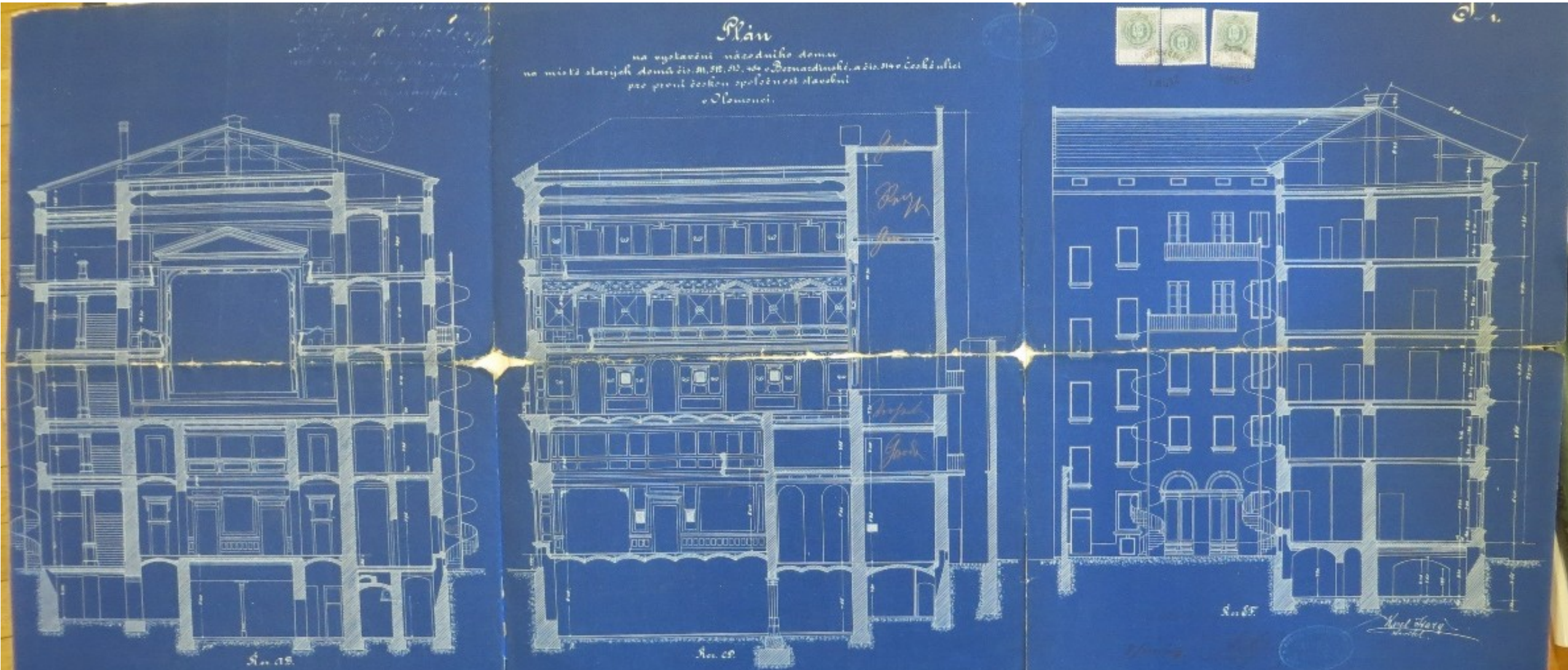
Brno, městské
divadlo (mahenovo),
1881-82

Národní dům Olomouc 1886-1887

Divadlo musí státi úplně volně, min. 15 m od sousedních budov vzdáleno. Jen u divadel menších (max. 600 diváků) dovoluje se jednostranné připojení na pozemek sousední. Hlavní schodišťové a požární zdi musejí býti úplně nespalné.

Hlavní části divadla jsou hlediště a jeviště, kteréž od sebe 60 ctm zdí min. 45 ctm nade střechu sáhající odděleňy budtež. Mimo proscenia smí tato zeď ve přízemí pouze jedny žáropevné dvěře obsahovati. — K těmto hlavním částím připojují se místnosti vedlejší: chodby, foyery, šatny pro obecenstvo i herce, zkušební síně, místnosti pro správu atd.

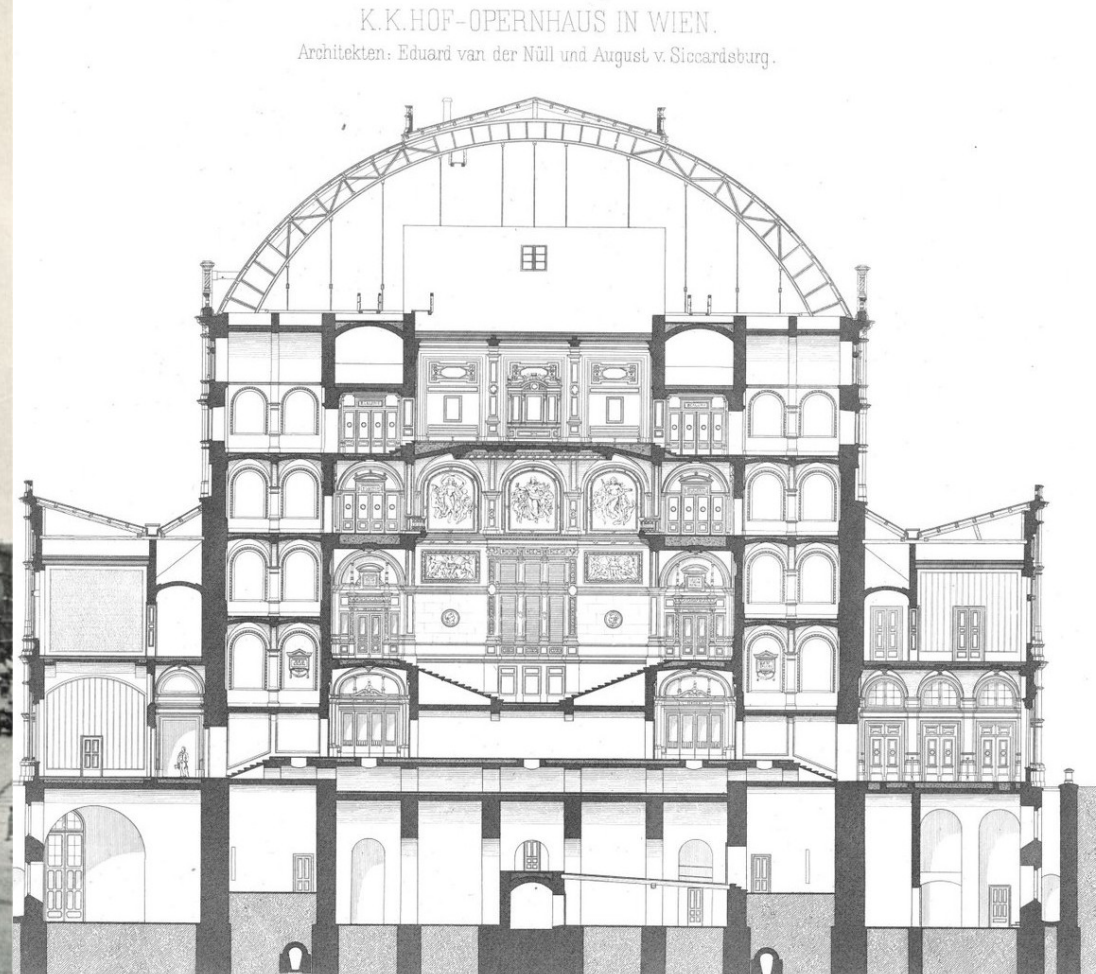
Strop i střecha hlediště budtež ohňovzdorny. Na obvodu hlediště smí se jen schody, chodby bez stupňů, foyery, loggie a buffety nacházeti. Vchody se od příjezdů dělí. V poměru k velikosti a úpravě hlediště řidiž se vestibul, ve kterémž se večerní kasy nacházejí; z něho vchází se pokud lze přímo na schody do pater vedoucí; každé patro mějž po každé straně nejméně jedny schody.

Z různých pater na tytéž schody nesmí se vcházeti.

Charles Garnier, opera Paříž, 1862-75

Opera Vídeň 1863-69

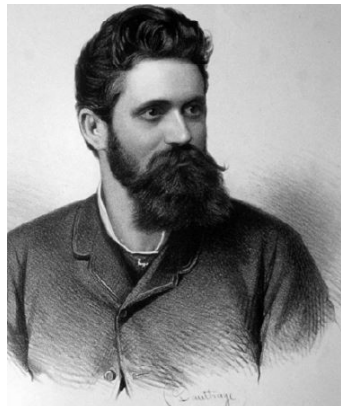
K. K. HOF-OPERNHAUS IN WIEN.
Architekten: Eduard van der Nüll und August v. Siccardsburg.

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 Meter.
v. W. KÖN.

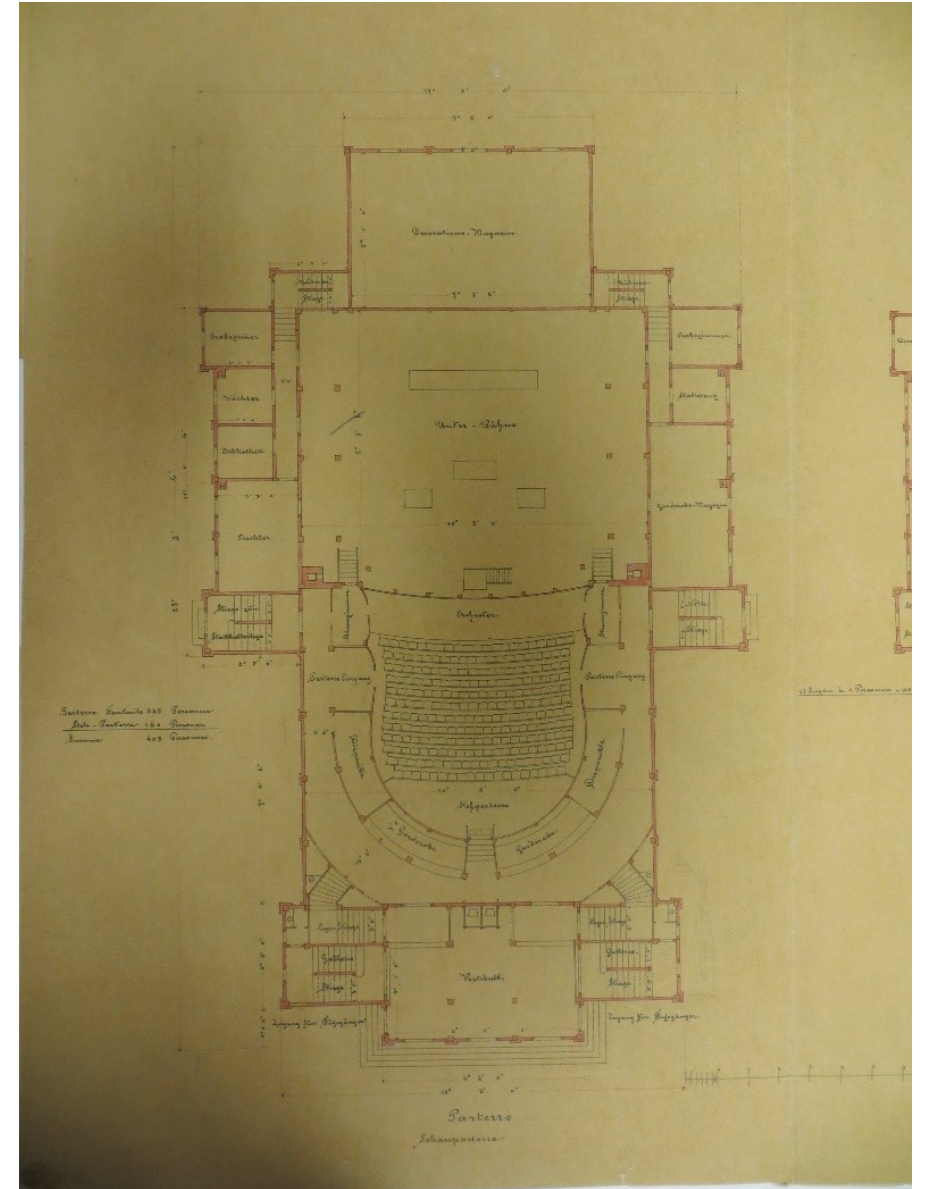
Ferdinand Fellner mladší a Hermann Helmer

- 1874-1875 Volkstheater Budapest, H (1965 abgerissen)
- 1877 Stadttheater Augsburg, D
- 1881-1882 Stadttheater Brünn, Mähren / Brno, CZ (erstes Theater Europas mit elektrischer Beleuchtung)
- 1881-1883 Stadttheater Reichenberg, Böhmen / Liberec, CZ
- 1882-1883 Stadttheater Szegedin / Szeged, H
- 1883-1885 Stadttheater Fiume / Rijeka, HR
- 1884-1886 Stadttheater Karlsbad, Böhmen / Karlovy Vary, CZ
- 1884-1887 Stadttheater Odessa, Russland / UA
- 1885-1886 Stadttheater Preßburg, Ungarn / Bratislava, SK
- 1886-1887 Neues Deutsches Theater Prag, Böhmen / Praha, CZ
- 1887-1888 Concert- und Ballhaus Ronacher Wien 1, Seilerstätte 9 (veränderter Wiederaufbau des zum Teil abgebrannten Stadttheaters) 1888
Schloßtheater Totis / Tata, H
- 1888-1889 Volkstheater Wien 7, Museumsstraße 2A / Neustiftgasse / Burggasse (früher Deutsches Volkstheater)
- 1890-1891 Stadttheater (Opernhaus) Zürich, CH
- 1891-1892 Theater unter den Linden Berlin, D
- 1892-1893 Stadttheater Salzburg
- 1892-1894 Hoftheater Wiesbaden, D
- 1893-1894 Orfeum Somossy Budapest, H
- 1893-1895 Ton- und Kongresshalle Zürich, CH
- 1894-1895 Nationaltheater Agram / Zagreb, HR
- 1894-1896 National- und Hoftheater Jassi / Iasi, RO
- 1895-1896 Lustspieltheater Budapest, H
- 1895-1896 Stadttheater Kecskemet, H

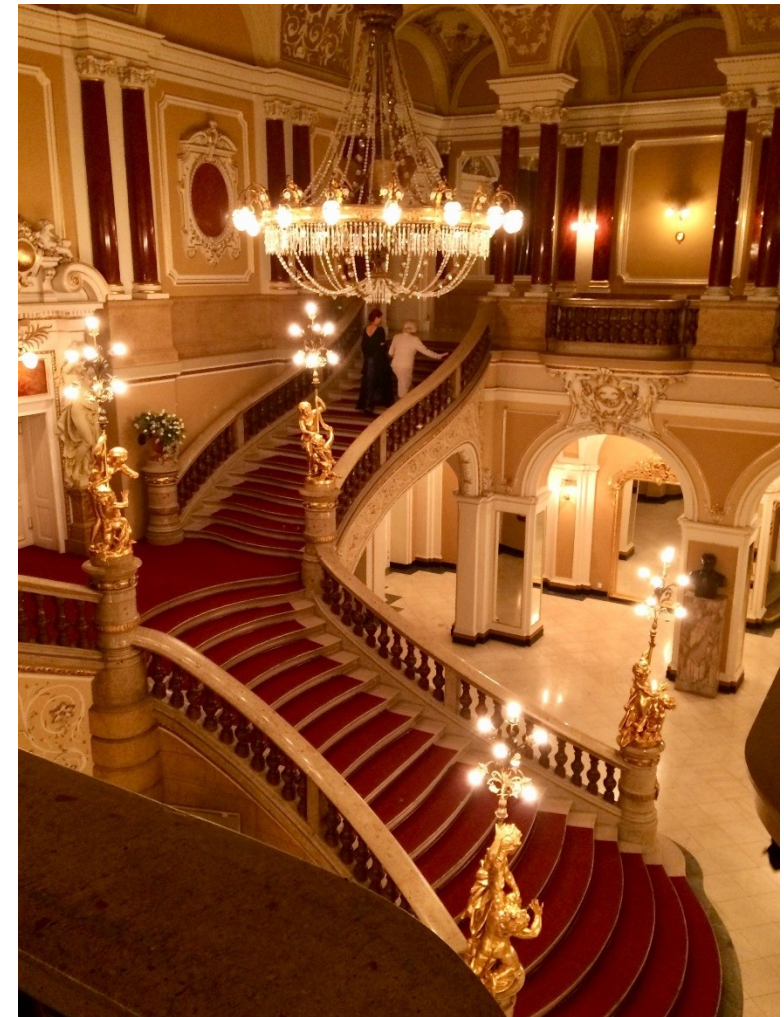
- 1896-1897 Konzerthaus Ravensburg, D
- 1898-1899 Stadttheater (Opernhaus) Graz
- 1898-1899 Stadttheater (Arbeitertheater) Berndorf, NÖ
- 1899-1900 Stadttheater Großwardein, Ungarn / Oradea, RO
- 1899-1900 Deutsches Schauspielhaus Hamburg, D
- 1901-1902 Stadttheater Fürth, D
- 1902 Theater an der Wien (Umbau), Wien 6, Linke Wienzeile 8 (früher Magdalenenstraße; 1960/61 Umgestaltung) 1903-1904
Stadttheater Thorn, Preußen / Torun, PL
- 1904-1905 Stadttheater Czernowitz, Bukowina / Cernovci, UA
- 1904-1906 Nationaltheater Sofia, BG
- 1904-1906 Nationaltheater Klausenburg, Siebenbürgen / Cluj, RO
- 1906-1907 Stadttheater Gablonz an der Neiße, Böhmen / Jablonec nad Nisou, CZ
- 1906-1907 Stadttheater Gießen, D
- 1906-1909 Stadttheater Jungbunzlau, Böhmen / Mlada Boleslav, CZ
- 1908-1909 Stadttheater Baden bei Wien, NÖ
- 1909-1910 Stadttheater Klagenfurt, Ktn. (1996-1998 Zubau von Günther Domenig)
- 1909-1910 Stadttheater Teschen, Ö.-Schlesien / Cieszyn, PL
- 1910-1913 Wiener Konzerthaus, Akademietheater und Hochschule für darstellende Kunst, Wien 3, Othringerstraße 18 / Lisztstraße 1 (mit Ludwig Baumann)

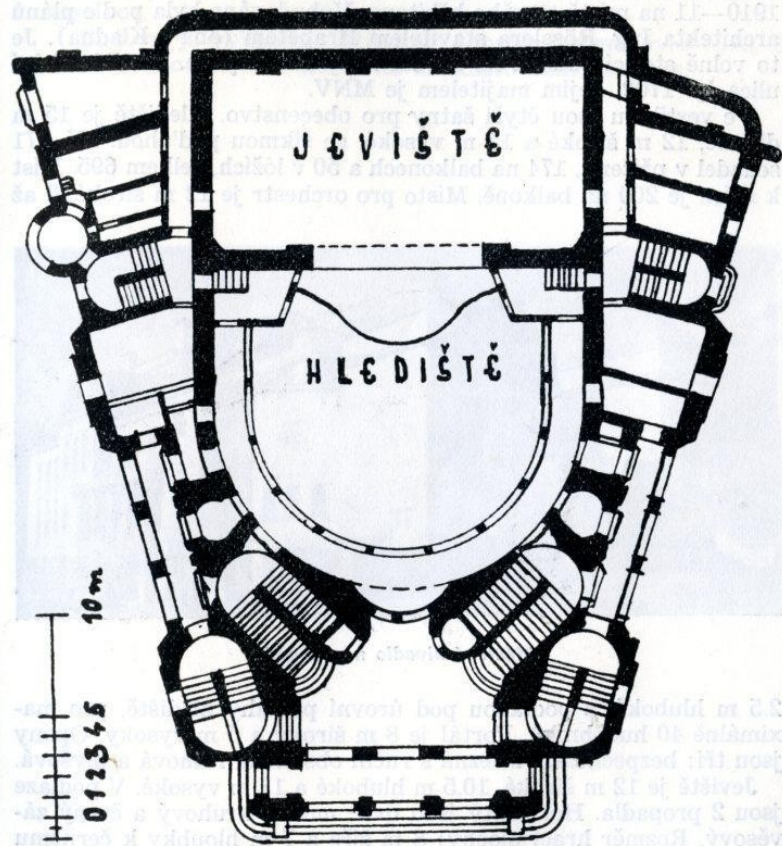
Fellner a Helmer, prozatimní divadlo Brno, 1871

F a H, Brno městské divadlo (Mahenovo) 1881-82

F a H karlovy Vary 1884-86

Německé divadlo Praha

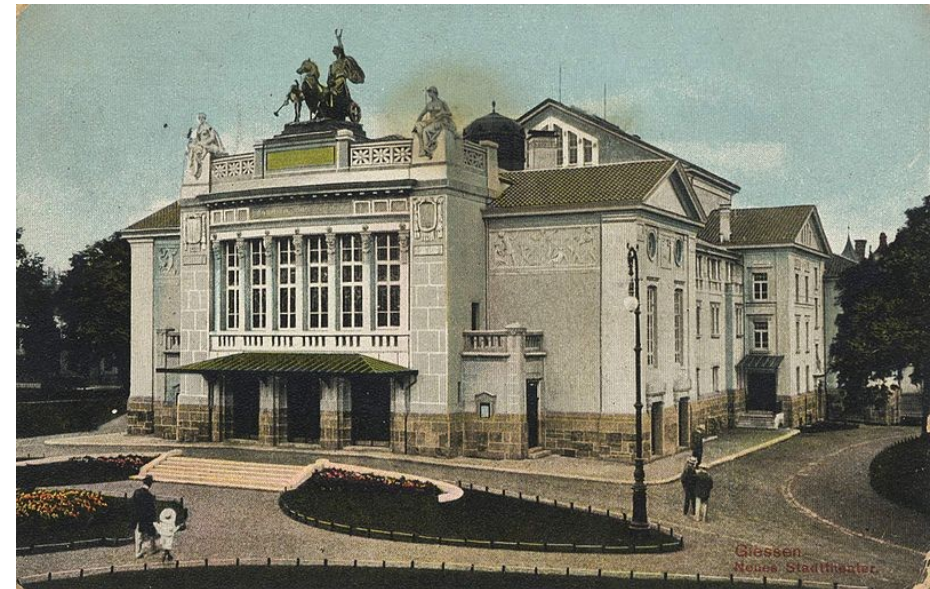
7177. Praha - Prag, Nové německé divadlo. H. S.

Rijeka 1885 / Wiesbaden 1893

Klagenfurt / Jablonec / Giessen

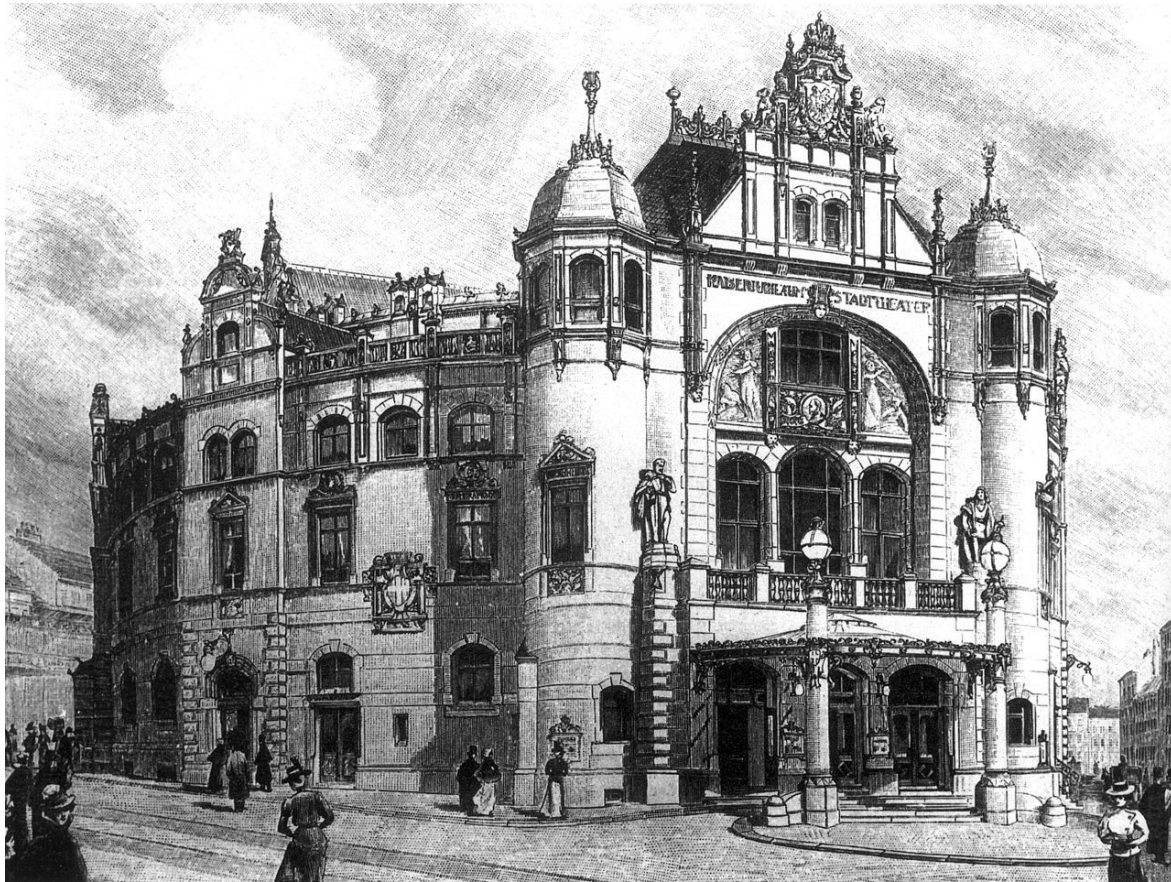
Brno, Thonethof 1891 / Berndorf 1899

Alexander Graf 1856-1931 / divadlo Ostrava 1907

Vídeň 1898 / Znojmo 1908

Most 1910-1911

České národní divadlo v Brně, Emil Králík a Josef Pospíšil

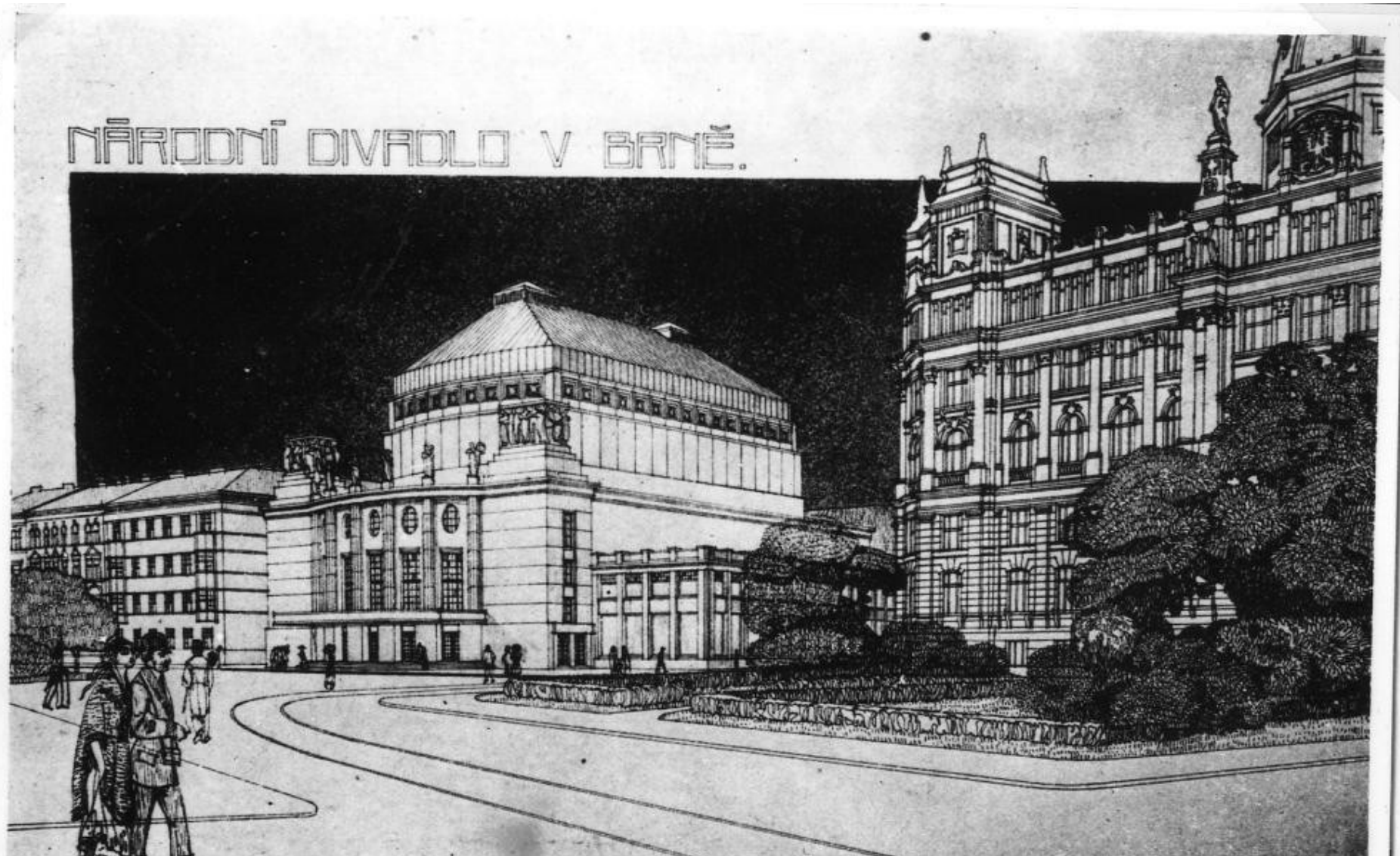
Škardův dům, Jurkovič, 1908

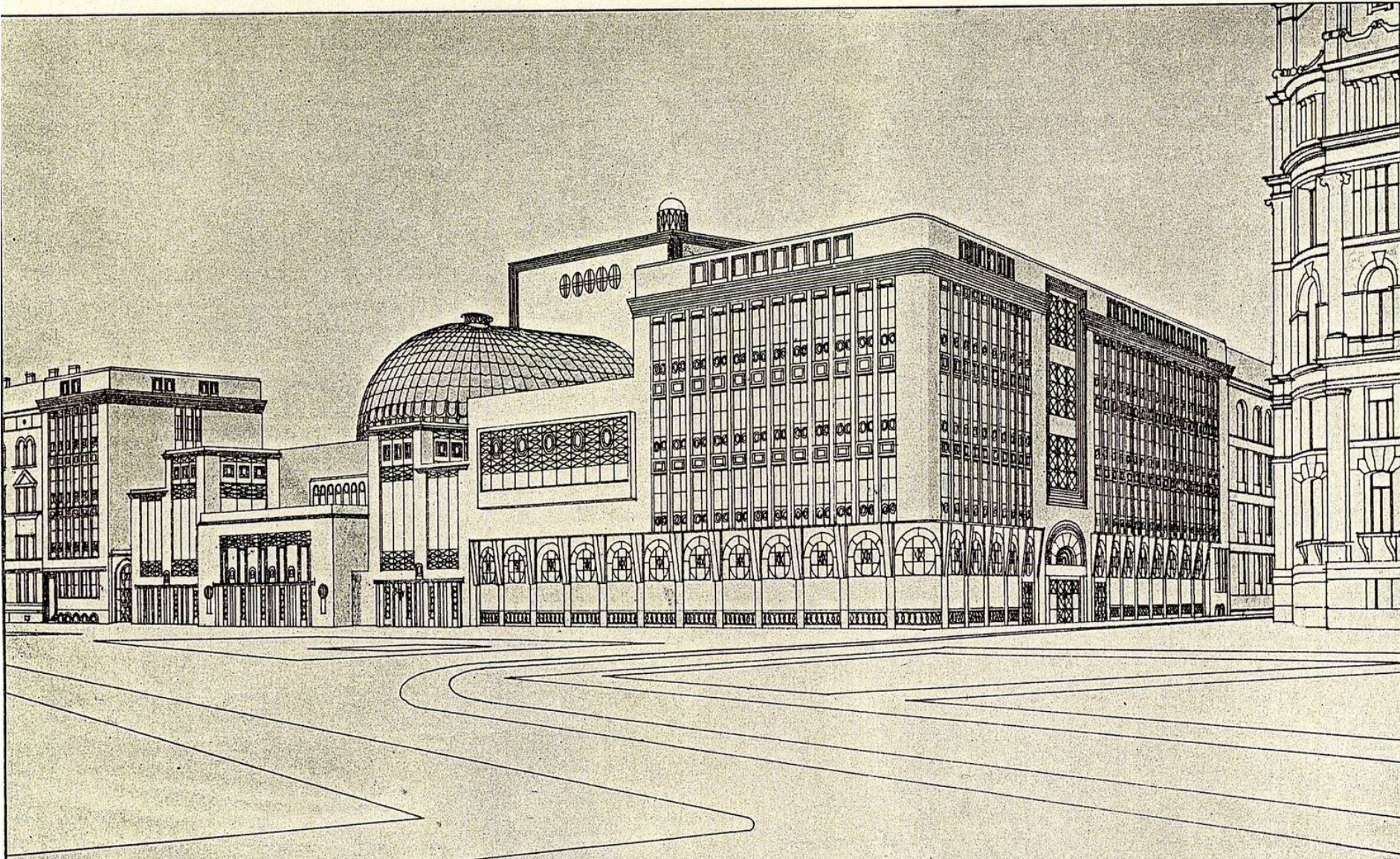
Antonín Balšánek

Bohumil Hübschmann

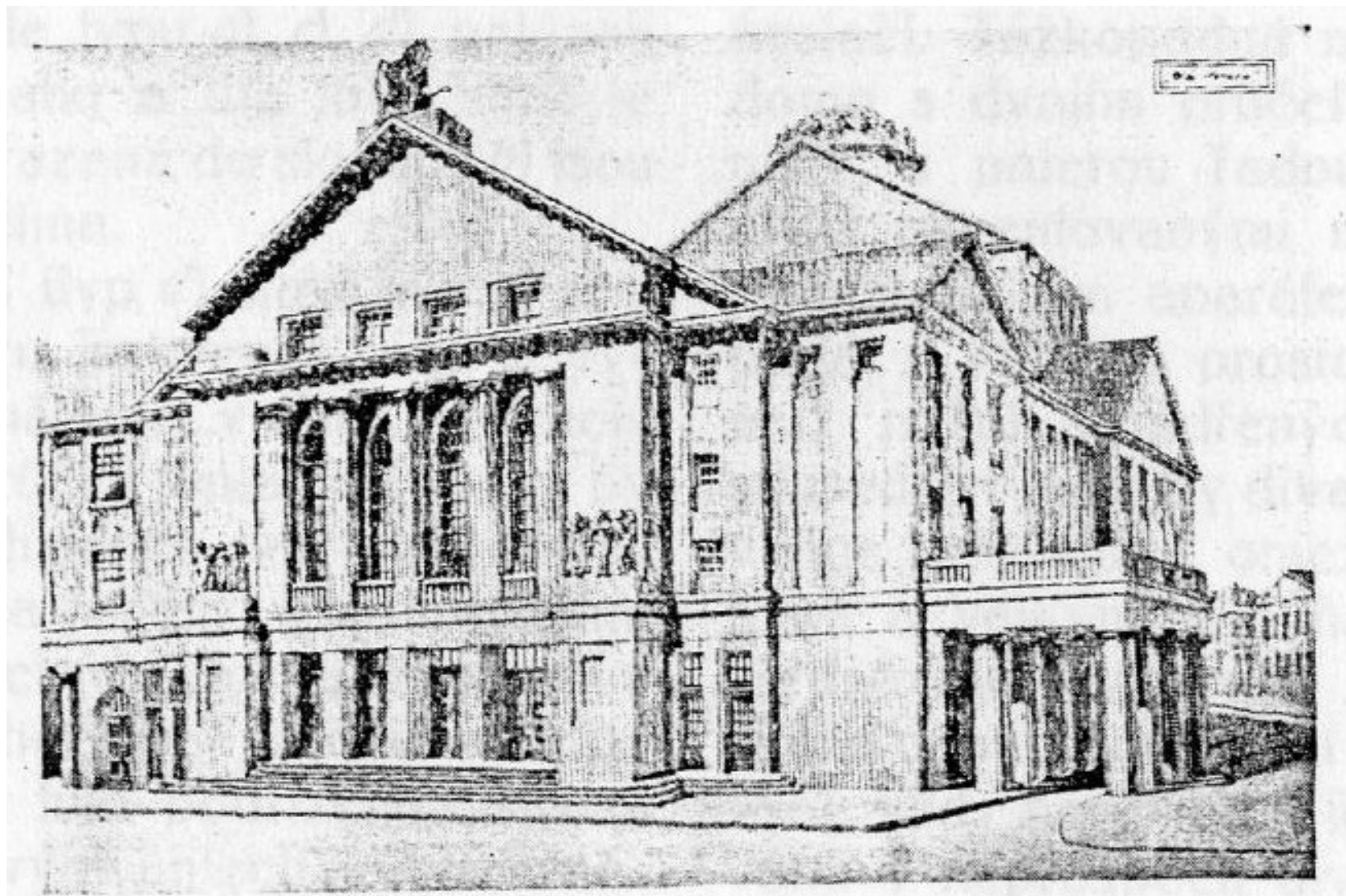
Otokar Novotný

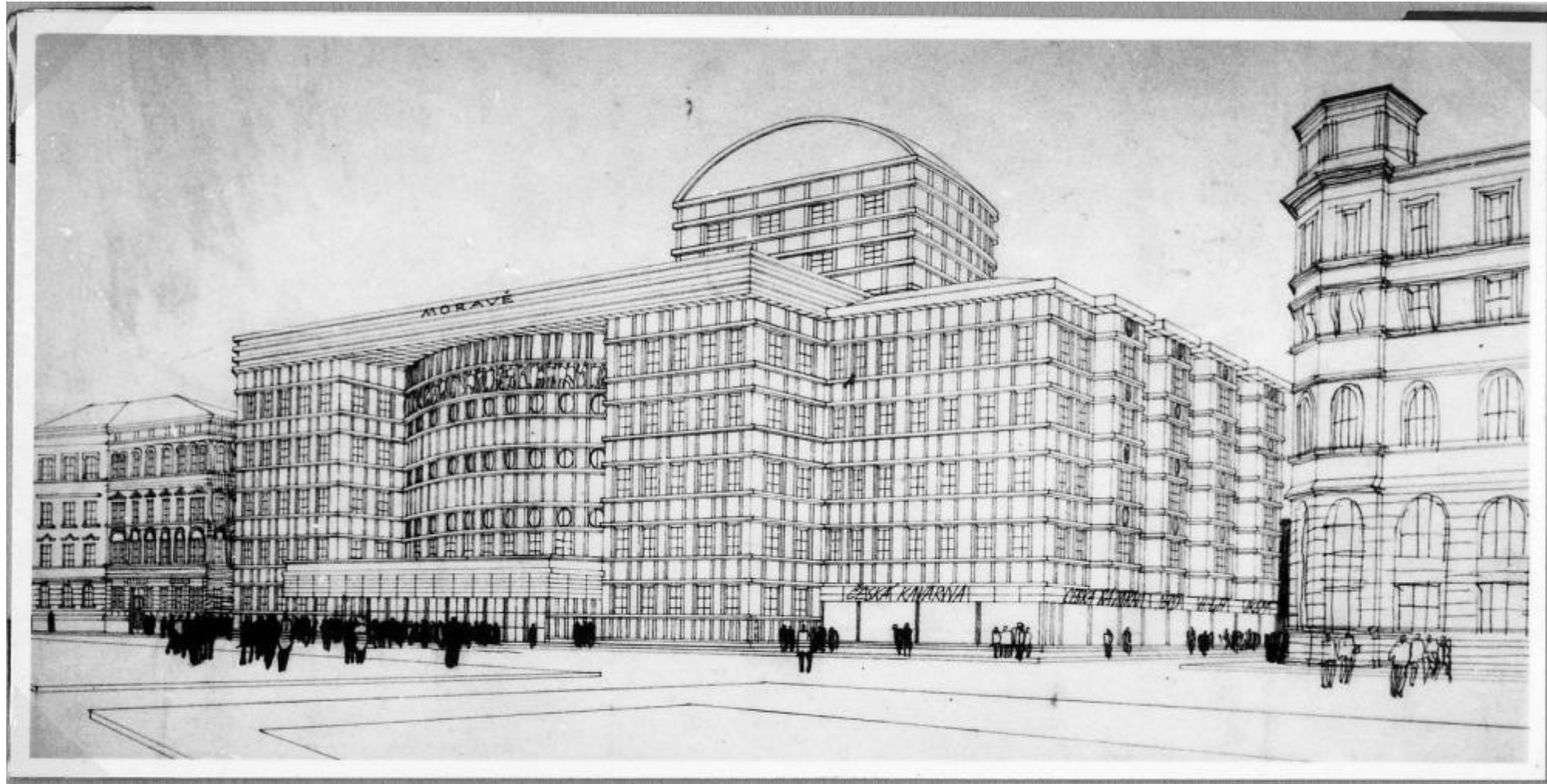
Viktorin Šulc

Theodor Macharáček

Pavel Janák

Josef Gočár a Vlastislav Hofman

